

Premijera 20. Septembra 2007, Brod "Topčiderka"

Darijan Mihajlović

AMSELFELD

reditelj Kokan Mladenović

BITEF TEATAR / SEZONA 2007/08.

Kostimograf **BOJANA NIKITVIĆ**
Scenografi **GEROSLAV ZARIĆ** i **VLADISLAVA MUNIĆ**
Kompozitor **MARKO GRUBIĆ**
Aranžmani: **MARKO GRUBIĆ** i **MARKO NJEŽIĆ**
Prevela na nemački jezik **MARINA LEŠIĆ**
Prevela na turski jezik **MARIJA MITROVIĆ**
Scenski pokret **IRENA ŠARVIĆ**
Lektor **RADOVAN KNEŽEVIĆ**
Mačevanje **ALEKSANDAR STANKOVIĆ**
Direktor projekta **MILOVAN ZDRAVKOVIĆ**
Producent **NEVENKA GOJKOVIĆ**
Konsultant za orijentalni ples **ALEKSANDRA GRUDEN**

Izvršni producent **Vuk Miletić** Organizator **Iva Ristić**
Sufler i inspicijent **Duško Ašković** Promoter **Ivon Jafari**

Tehničko vođstvo **Milan Marković** Majstor maske **Dragoljub Jeremić**
Majstor svetla **Miodrag Milivojević** Majstori tona **Dejan Ostojić**, **Roko Mimica**
Video projekcije: **Borivoje Andrijević** Šminka: **Aleksandar Rasinac**
Rekvizita: **Dejan Janković**, **Srđan Maletić**
Izrada dekora: **Željko Rudić** Izrada kostima: **Rada Jakšić** i **Dragan Marjanović**
Garderoba: **Jugoslav Purić**

Uz specijalnu zahvalnost gospodinu Maurisiu Fareu,
bez čije pomoći ovaj komad ne bi ugledao svetlo dana

Darijan Mihajlović

AMSELFELD*

Adaptirala BRANISLAVA ILIĆ

Reditelj KOKAN MLADENović

BITEF TEATAR / SEZONA 2007/08.

Premijera 20. septembra 2007, Brod “Topčiderka”

* Tekst je objavljen u časopisu *Scena* (maj–avgust 2002, br. 3–4, Sterijino pozorje, Novi Sad, 2002) pod naslovom *Café Kosova*. Za ovu priliku, naslov je izmenjen u *Amselfeld* (nemački – Kosovo polje)

LICA:

HER LAZAR MIODRAG KRIVOKAPIĆ
biznismen, trgovac i knez nekoliko “srpskih” kvartova u Dizeldorfu (57)

HER MILOSH MILOŠ TIMOTIJEVIĆ
Lazarova uzdanica, naočit i temperamentan momak (27)

HER WOLF BRANKEN ALEKSANDAR ĐURICA
trn u Lazarovom oku i muž njegove ćerke Mare (50)

HER BOŠKO JUGOVIĆ MARKO ŽIVIĆ
autentični srpski junak (25)

HER STRAHINJA BRANISLAV TRIFUNOVIĆ
autentični srpski junak (25)

HER VLATKO VLAĐEVIĆ MIŠA SAMOLOV
autentični srpski junak iz Bosne ili “republički Srbin” (25)

HER MURAT NADGI ŠABAN
biznismen, trgovac i sultan nekoliko “turskih” kvartova u Dizeldorfu (55)

HER EFI BEGBER PREDRAG EJDUS
tipični nemac. Muratov advokat i savetodavac (43)

HER BAJAZIT SUAD BEGOVSKI
Muratov mlađi sin, sa ambicijama da nasledi oca (23)

HER JAKUB EDIN JAKUPOVIĆ
Muratov stariji sin, bez ambicija da nasledi oca (26)

GLASNIK OSMAN NEAT ALI
uvek u pogrešno vreme na pogrešnom mestu (25)

CEJMET MILENA VASIĆ RAŽNATOVIĆ
prekrasna orijentalana lepotica, trbušna plesačica silom prilika (22)

FATIMA ELENA VESKOVIĆ
njena koleginica (20)

NEMICA ŠLAGER PEVAČICA NAĐA ILIN
godine nisu važne

FEHMI ALBANAC FATON MUSLIU
vlasnik broda “Kosovo”, voli da gleda svoja posla (35)

INSPEKTOR TANASIJE UZUNOVIĆ

**DEVOJKE SRPKINJE ANA MILOSAVLJEVIĆ, MARIJA PEJIN i
MILENA ŽIVANOVIĆ**

Ljubaznošću Jugoslovenske kinoteke i direktora Radoslava Zelenovića, u predstavi se koriste delovi filma 550 GODI-
NA KOSOVSKE BITKE (scenario: Mihajlo Kijametović / Kosta Novaković; režija: Dragoljub Gošić / Kosta
Novaković; restauracija: prof. dr Marko Babac – montaža, Svetlana Đurić – izbor muzike, Svetislav Ristić – snimanje
tona, Stevan Jovičić – istraživanje i priprema)

DARIJAN MIHAJLOVIĆ

Rođen je 1972. u Beogradu. Diplomirao je na Katedri za pozorišnu i radio režiju na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu, u klasi profesora Ljubomira Draškića. Stipendista je Fonda “Madlena Janković”, u oblasti dramskih umetnosti. Bio je umetnički direktor Pozorišta *Dadov* od 1994. do 2000. gde je, tokom tog perioda, vodio i studio glume. Jedan je od osnivača, reditelj i producent pozorišne trupe “Torpedo”, sa kojom je obišao skoro sve evropske zemlje i neke od najznačajnijih evropskih festivala.

Asistent je na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu - Odsek za pozorišnu režiju. Bio je predsednik Upravnog odbora Sindikata dramskih umetnika Srbije od 1999. do 2002. Nosilac je projekta i koordinator radne grupe za izradu nacrtu Zakona o pozorištu.

Nagrade:

- Nagrada “Joakim Vujić” za najbolju režiju 1998, za predstavu *Koplje* Užičkog pozorišta
- “Zlatni ćuran” za najbolju režiju (predstava *Laki komad* Kruševačkog pozorišta, Jagodina, 2001)
- Nagrada za najbolju režiju i za najbolji kratki igrani film (Zlatna plaketa grada Beograda) na Festivalu kratkog, dokumentarnog i animiranog filma
- Specijalna nagrada žirija i “Zlatna pomorandža” na Festivalu kratkog i dokumentarnog filma u Antaliji
- Godišnja nagrada za najbolju predstavu u celini, Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu, za Verdijevu operu *Magbet*, 2002.

Režirao je više pozorišnih predstava. Autor je dva objavljena dramska teksta. Režirao je više TV spotova i emisija.

DARIJANOV DAR

Radnja drame Darijana Mihajlovića odigrava se u Dizeldorfu, u kafeu “Kosovo” u bliskoj, mada ne sasvim bliskoj, budućnosti, 2389. godine. Likovi u drami su Her Lazar, biznismen, trgovac i knez nekoliko srpskih kvartova u Dizeldorfu, mladi Her Miloš, Her Wolf Branken, Lazarev zet i trn u njegovom oku, Her Boško Jugović, autentični srpski junak, kao i Her Strahinja i Her Vlatko Vlađević. S druge strane, tu su Her Murat, biznismen, trgovac i sultan u nekoliko dizeldorfskih kvartova, Her Efi Begber, Muratov advokat, tipični Nemač, Her Bajazit, Muratov sin s ambicijama naslednika i Her Jakub, sin bez tih ambicija, kao i glasnik Osman, “uvek u pogrešno vreme na pogrešnom mestu”. Od ženskih likova tu je Cejmet, “prekrasna orijentalna lepotica, silom prilika trbušna plesačica”, Fatima, njena koleginica, pa Nemica šlager-pevačica i Nemica koja bi da postane bolničarka. Tu je i Fehmi Albanac, vlasnik kafane u kojoj se odvija radnja i koji “voli da gleda svoja posla”, kao i Inspektor i Turci. Na kraju kast-liste pisac napominje da su svi likovi u drami “plod autorove fikcije, a svaka sličnost s istorijskim ličnostima i događajima je opominjuća”.

Radnja drame odvija se slično kao njen prototip od pre hiljadu godina, s tim što se sad svi akteri nalaze kao gastarbajteri u Nemačkoj i nisu junaci, nego više mafijaši, a sukobe se oko kafane, a ne oko zemlje (mada bi svaki pristojan cinik rekao da je to svejedno teritorija oko koje se svaki rat uvek i vodi). Oni će se svi na kraju lepo poubijati uprkos pokušaju Wolfa Brankena i Efi Begbera da ih u tome spreče, a uz malu pomoć i na radost nemačkog inspektora. Na kraju će preživeti jedino Cejmet i njeno dete rođeno iz ljubavi sa Strahinjom. Drama se završava njenim monologom u kojem na kraju kaže: “Moj sin ima mnogo nacija, mnogo imena, govori mnogo jezika, živeće u mnogo država. Njegovo lice će biti lice koje će ulivati nadu. Do kraja mog vremena i do kraja mog sveta, za mene od njega počinje računanje vremena. Dan je peti, mesec je sedmi, godina je druga. Veka moga sina.”

Sa tehničkog stanovišta, ovo je jedna sasvim vešto napisana drama s nesumnjivim osećajem za dramsku radnju (što je u drami najvažnije jer kad nedostaje radnja, to se ne da popraviti), sa dijalozima koji teku lako i dinamično i s likovima koji su rastočeni mitovi, te su jasni i razumljivi jer im je ta ontimitologičnost najvažnija dimenzija. (...)

Sa idejnog stanovišta, pisac nam kroz svoju futurističku vizuru pokazuje kako je naša nedavna politička stvarnost zloupotrebila i razorila nacionalni mit i pretvorila ga u sopstvenu karikaturu. Piščev stav je, kako sam razumela, da je dejstvo mitologije u načelu razorno za naš život i sistem vrednosti. Čini mi se, budući da je moj doživljaj mitologije potpuno različit od piščevog, da je to pesimističan doživljaj i da je odraz razočaranja i duboke tuge koja je svoj tačan izraz našla u inteligentnom cinizmu kojim drama odiše. Postoji, međutim, u drami jedan monolog Wolfa Brankena, bez cinizma, istinski tragičan, s poetskom snagom koja je učinila da ljubitelj pisane reči u kakve ja spadam oduševljeno preporuči ovu dramu Darijana Mihajlovića vašoj pozorišnoj pažnji.

Ivana Dimi

KOKAN MLADENOVIĆ

Rođen u Nišu 1970. godine. Završio srednju glumačku školu u Nišu, u klasi Mime Vuković-Kurić. Diplomirao na Katedri za pozorišnu i radio režiju Fakulteta dramskih umetnosti u Beogradu 1993. godine, u klasi prof. Miroslava Belovića i Nikole Jevtića.

Režije (izbor):

Šekspir / Bunjuel / Miler *Hamlet*, Harms *Slučajevi*, Tirso de Molina *Seviljski zavodnik i kameni gost*, Bomarše *Figarova ženidba*, Aleksandar Popović *Razvojni put Bore Šnajdera*, Mrešćenje šarana, Aristofan / Maričić / K. Mladenović *Lisistrata*, *Mir*, Velimir Lukić *Afera nedužne Anabele*, Vida Ognjenović *Kako zasmejati gospodara*, *Je li bilo kneževе večere?*, Agota Krištof *Velika sveska*, Dušan Kovačević *Maratonci trče počasni krug*, *Balkanski špijun*, *Sabirni centar*, Slobodan Selenić *Ruženje naroda u dva dela*, Henrik Ibzen *Per Gint*, Šekspir *Bogojavlјenska noć*, *San letnje noći*, *Ukroćena goropad*, Ljubomir Simović *Putujuće pozorište Šopalović*, Goran Petrović / Kokan Mladenović *Opsada crkve Svetog Spasa*, Goran Stefanovski *Bahanalije*, Mihail Bulgakov / K. Mladenović *Majstor i Margarita*, Mirjana Novaković / K. Mladenović *Strah i njegov sluga*, Goran Petrović *Skela*, Dž. J. Tolkin / K. Mladenović *Hobit*, Dž. M. Bari / M. Stojanović *Petar Pan*, Enda Volš *Disco pigs*, Fosi / Eb / Kender *Čikago*, Maja Pelević *Ja ili neko drugi*, *Skočidjevojka...*

Za svoj rad, dobio je nagradu “Bojan Stupica” kao i sve druge značajne nagrade na festivalima u Srbiji i Crnoj Gori.

Reč reditelja

BROD “KOSOVO”

Drama *Amselfeld*, Darijana Mihajlovića, uzbudljiv je i intrigantan komad čija se radnja dešava na brodu “Kosovo”, u Diseldorfu, 2389. godine, na hiljadugodišnjicu *Kosovskog boja*. Junake svog teksta, Srbe, Turke i Albance, pisac smešta u daleku budućnost, u vreme velike ujedinjene Evrope. Oni nose modifikovana nemačko-srpska ili tursko-nemačka imena, voze najsavremenije automobile, odeveni su po evropskoj modi, ali ono što ih razlikuje od okruženja jesu njihovi mitovi koji ih još uvek odvajaju od ostalog sveta. Sukobljavajući se oko prava na teritoriju kojoj pripada brod *Kosovo*, srpski i turski mafijaši prenebregnuće vreme u kojem žive, pravila i civilizacijski razvoj sredine u kojoj se nalaze i još jednom će, po ko zna koji put, započeti sukob do istrebljenja. Wolf Branken, tj. Vuk Branković, inicijator racionalnog delovanja i pomirenja, biće grubo odstranjen od strane onih kojima je iracionalnost u krvi, a arhetipska mržnja - životna vodilja. Razumna inicijativa će, još jednom, doživeti poraz, a sa njom će biti srušen i celokupni sistem vrednosti koji je moderna Evropa proklamovala kao način svog življenja.

Amselfeld alarmantno upozorava da se u Evropu ne može ući sa balastom nacionalnih mitova nevesto pretočenih u nacionalnu istoriju, a istovremeno toj istoj Evropi skreće pažnju na opasnost razbuktalih nacionalizama i njihovu pogubnu snagu kadru da sruši sve ono što moderna Evropa podrazumeva...

Evropa će, još dugo po ujedinjenju, morati da plaća skupu cenu nacionalnih mitova i razlika. Ispod njenog sjaja i reda kriju se opasne prljave krčme, pune destruktivnih poriva i nataložene mržnje.

Miodrag Krivokapić

Miloš Timotijević

Aleksandar Đurica

Marko Živić

Branislav Trifunović

Miša Samolov

MITSKA ISTINA I ISTORIJSKA REALNOST

Naša sredina, sklona kultovima, često religiozna i danas na prevashodno paganski način, teško se oslobađa arhaičnog mišljenja. Doduše, kao i drugi Evropljani, i naš savremeni čovek ne može da misli na autentično mitski način. Mitski svet nije njegova stvarnost. Ali, uprkos tome, sredine koje nisu sklone kritičkom mišljenju i danas pletu nove mitološke sižee, a mitske impulse zamenjuju isforsiranim patriotizmom i religiozno mističnim egzaltacijama.

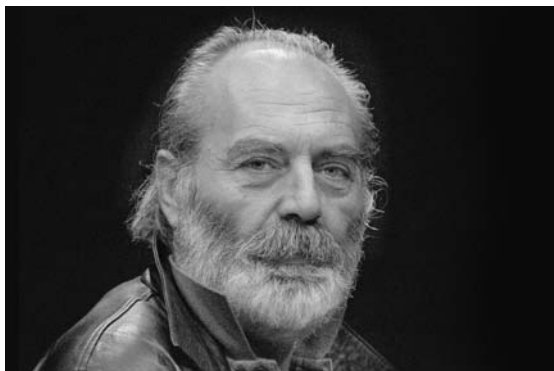
U zrelim civilizacijama jasno se razlikuje šta je mit a šta istorijsko mišljenje, šta poezija a šta zbilja, šta bajka a šta stvarnost. U civilizacijama koje tek sazrevaju, ovi pojmovi se mešaju, međusobno prožimaju, što dovodi do stalnih sudara, lomova, nesporazuma, do pseudodinamike.

U mladim civilizacijama česte su i iracionalne erupcije, a još češća je pojava nejedinstvene, udvojene ili razbijene svesti, što ometa normalne životne tokove, stvara nepotrebne psihodrame, a nekad pretvara zakonite klasne sukobe u tragične incidente i krvoprolića, koja dobijaju čudesne oblike.

Vidovdanski „mit”, koji u našem veku meša istorijsku zbilju sa mitskom realnošću, stvarnu borbu za slobodu sa sačuvanim paganskim sklonostima (osveta, klanje i prinošenje žrtve, oživljavanje herojskog pretka), potencijalno sadrži u sebi sve osobine sredina sa neukroćenim mitskim impulsima. Kao određena faza u razvitku nacionalnog mišljenja, on je bio istorijski neophodan. Ali, kao trajno stanje duha, vidovdanski “mit” može biti i koban po one koji nisu u stanju da se iščupaju iz njegovih pseudomitskih i pseudoistorijskih mreža

Preuzeto iz: Miodrag Popović, *Vidovdan i časni krst, ogled iz književne arheologije*, Čigoja štampa, Beograd, 1998.(prvo izdanje Beograd, 1976)

Nagdi Šaban

Predrag Ejđus

Suad Begovski

Edin Jakupović

Neat Ali

Milena Vasić Ražnatović

VIDOVDAN

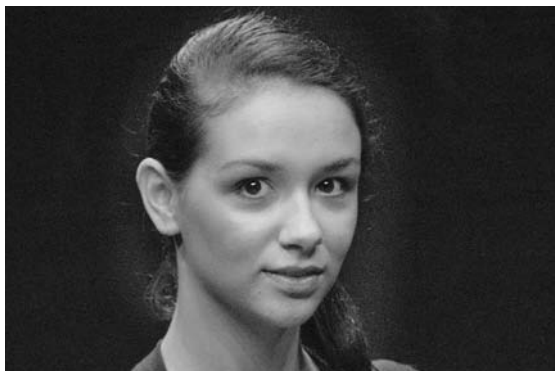
Vidovdan
ich schau den Himmel Jahrhe vergehen
alte Zeiten sind der einzige Trost

Wohin ich auch gehe
wieder komm ich zu dir zurück
Wer soll mir reißen
aus der Seele (mein) Kosovo

Vidovdan
Unserer Herzen ewige Flamme glüht
Wahrheit bleibt die Schlacht am Amselfeld

Vidovdan
Gott vergib uns all' die Sünden
mutig seien unsere Nachfahren

Elena Vesković

Nađa Ilin

Faton Musliu

Tanasije Uzunović

Jana Milisavljević

Marija Pejin

Milena Živanović

DIE SERBISCHE TROMPETE HÖRT MAN VOM KOSOVO

Die serbische trompete hallt vom Kosovo,
Um jeden Serben zu erfreuen
Spielt Trompete Brüder, lauter, besser,
wieder ist serbisches Kosovo Polje

Serbische Helden, erscheint euch die Sonne
übt Rache an all' euren Erzfeinden
geübt habt ihr Rache für den Kaiser Lazar
Brüder Jugovic und alten Bogdan

Ivan, Milan, Milos der Löwe
Alle Serben danken und ehren sie,
Banovic Strahinja, Kraljevic Marko
alle von der serbischen Mutter geboren

LAZAR: (diže čašu, svi ustaju da čuju zdravicu) Majne bruder und švestern, braćo, danas je dvadeset sedam Juni, Fidofdan, i tu smo da proslavimo hiljada godina od Kosofski boj kada smo pobedila Turki po prvi put. Iako smo svi ofde rođena, naša muter Zrbija nikad nismo zaborabila. Mi takaf narod koji sfoje otac, svoj pretke ne zaboraflja. Naš otac i dede trbuhom za kruhom došli u ova zemlja. Vremenom - snašli se. Mi takaf narod, gde nas baciš mi snađemo. Mi se nikom ne damo, mi Zrbi. Naša slavna istorija počinje pre cela Evropa, kada su ovde živela samo paramecijum. I još pre njega se pojavila Srbin, pa onda Krapinska čovek, pa onda homo erectus. Naša istorija krvav, ali zenzacionel. U srednji vek mi jesti sa gold kašika. Naši cari bili za celi svet. Sato svi i hoće da nas kaput mahen. Koliko bi bilo Zrbina da nas österajher, Englesi i drugo nisu ufukla u Prvi svetski rat 1914? Cvancih oder trideset milionen. A koliko danas nas? Manje nego kad onda! Koliko nas biti da nije smanjeno natalitet i svetska zevera protiv naš nacion? Zato, bruda und švestern, braćo, preostaje da se borimo i bijemo pitka protif onaj koji protif nas. A zbog naš pamet, lepota und talent - svi protiv nas!

WOLF: Možda ja popravljam nepopravljivo, ali možda ceneći život kupujem sebi nadu. Niko više od mene ne želi da izvuče glavu svog naroda iz hiljadugodišnjeg zanošenja krivcima, pretnjama, viteštvom, smrću, ponosom i patnjom. Ako me posle budu pitali šta nam je ostalo kad smo izgubili sve što nas je činilo nama, reći ću im - sutrašnji dan. Neizvestan, ali pun nade. Potrebno je mnogo vremena da bih ih sve naterao da ne gledaju u juče, već u sutra, ali se ja radujem i ovom uspehu. Ako je ovaj brod problem, her Efi, onda ćete ga i dobiti. Vreme je takvo da treba preživeti. Jedan mali izuzetak će se desiti. Neće biti mrtvih. Neće ih biti, pa makar me to koštalo toga da me nazovu izdajnikom.

WOLF: (...) Govoriš mi da nisam dovoljno Srbin. Da sam kukavica. Ja svoju zemlju poštujem, ja je čuvam duboko u srcu i ne trošim je. Za mene je moja zemlja dvorište kuće u kojoj sam rođen. Ograda kod bake na selu. Tamo u srcu Šumadije. Ja sam iz Šumadije. Znaš li ti, uopšte, gde je Šumadija? Šumadija koja je leti u hiljadu boja, mirna kao da spava, a zimi još mirnija, utonula u sneg, pitoma. Moj deda i pas sede kraj bunara. U hladovini ispod lipe, deda puši i brani se od muva, povremeno pomazi psa i kaže: “Samo da nas ne snađe rat”. On je kukavica. Tako je i njegov deda sedeo, na isti način pre mnogo vekova, kraj istog bunara. Isti taj deda je na granici Srbije, za vreme Prvog svetskog rata, jurišao, bacao se na zemlju pokošen rafalom i ljubio zemlju, travu je ljubio, pritiskao busenje na lice. Umirao je za zemlju koja mu je davala život, ali ne zato što je mrzeo, ne zato što je mrzeo, kao ti... Kako da sačuvamo lice pred drugima ako mržiš? Kako!? Kako da sačuvamo lice kad ste do sada samo ždrali i mislili da je mera vašeg nacionalnog ponosa količina pojedene hrane i popijenog pića?! E, pa nije. Ima tu još ponešto. Još poneka sitnica koja nas definiše kao naciju pored hedonizma, rakije, rata, papričica i šljivovice. Ali ti si već sve rešio u svojoj glavi, tebi je, srećom, mnogo lakše nego meni. Tvoj svet je podeljen na crno i belo. Sve što ne možeš da postaviš u takav sistem te ne zanima, makar cena tvoje gluposti bila i smrt. Budućnost pripada tebi i takvima kao ti, prijatelju. Ja ne mogu više to da sprečim.

SPONZORI:

JKP BEOGRADSKI VODOVOD I KANALIZACIJA – Beograd
TELEKOM SRBIJE
SRBIJA ŠUME
MODNA KUĆA “MONA” – Beograd
PEPSI SRBIJA - Beograd
BIO CLINICA – Beograd
AD ZA ISHRANU I UGOSTITELJSTVO “LIDO” – Zemun
KSV SKALAR 2000 – Beograd
KIZ ALTERA – Beograd
EFES WEIFERT SERBIA
IBIS – Beograd
OBUĆA “DISTANTE” – Beograd
ALFA EXIM – Zemun
SPRINGFIELD – Beograd

PROJEKAT POMOGLI:

MINISTARSTVO ZA KULTURU I MEDIJE REPUBLIKE SRBIJE
SEKRETARIJAT ZA KULTURU SKUPŠTINE GRADA BEOGRADA
NARODNO POZORIŠTE U Beogradu
GENERALŠTAB VOJSKE SRBIJE
JUGOSLOVENSKA KINOTEKA – Beograd
POZORIŠTE “BOŠKO BUHA”
GRADSKA DIREKCIJA ZA JAVNI SAOBRAĆAJ – BEOGRAD
GRADSKO SAOBRAĆAJNO PREDUZEĆE BEOGRAD
BELEF CENTAR
MEGATON PRODUCTION
BROD RESTORAN “LEONARDO”
ARMY SHOP “URBAN DART”
DIOPTA – BEOGRAD

Izdavać
BITEF TEATAR

Za izdavača
Direktor NIKITA MILIVOJEVIĆ

Urednik programa
JELICA STEVANOVIĆ

Dizajn programa
ZDENKO ŠTROMAR, MILAN ARNAUT

Fotografije
ZDENKO ŠTROMAR i arhiv

Štampa
KIZ ALTERA, Beograd
Tel/fax 011 308 72 78; kizalter@eunet.yu

Tiraž
600 primeraka

BITEF TEATAR
Terazije 29 /I
11000 Beograd
Republika Srbija
bitef@bitef.co.yu
www.bitef.co.yu

Bitef
FEATAR

